

ЗЕМЕЛЬНІ СПОРИ: ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ВЕРХОВНОГО СУДУ

За період 2018–2021 років

Київ • Алерта • 2021

УДК 349.41.09(477)
3-51

Упорядник:

Чумак Ю. Я. – кандидат юридичних наук, суддя-спікер Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

3-51 Земельні спори: правові висновки Верховного Суду / Упорядник Ю. Я. Чумак. Київ: Алерта, 2021. 350 с.

ISBN 978-617-566-697-5

Збірник містить актуальні висновки Верховного Суду щодо застосування норм права у земельних спорах за період 2018–2021 років. Матеріал зібраний з врахуванням найбільш актуальних та широко використовуваних правових позицій Верховного Суду в цій категорії спорів, розміщений відповідно до розділів, що робить пошук зручним для користувачів збірника. Кожна правова позиція супроводжується як цитуванням безпосередньо самого висновку щодо застосування норми права так і коротким витягом з відповідного судового рішення для контекстного розуміння. Також для зручності користувачів правовий висновок супроводжується веб-адресою за якою можна знайти повний текст судового рішення в Єдиному державному реєстрі судових рішень та QR-код для швидкого переходу до повного тексту судового рішення за допомогою фотокамери мобільного телефону.

Збірник розрахований для практичного використання суддями господарської загальної та адміністративної юрисдикцій, юристів, викладачів, студентів, наукових працівників та аспірантів.

УДК 349.41.09(477)

ISBN 978-617-566-697-5

© Чумак Ю. Я., 2021
© Видавництво «Алерта», 2021

Зміст

Від упорядника	5
Передмова	7
Розділ 1. Набуття прав на землю	9
1.1. Затвердження землевпорядної документації та присвоєння кадастрових номерів. Юрисдикція справ зі спорів, що виникають у цій сфері	9
1.2. Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах (порядок застосування статей 134–138 ЗК України)	32
1.3. Перехід права на земельну ділянку у разі набуття права на жилий будинок, будівлю або споруду (порядок застосування ст. 120 ЗК України)	51
Розділ 2. Правовий режим земель України	72
2.1. Особливості правового режиму земель оборони, водного фонду, лісгосподарського, рекреаційного та іншого призначення	72
2.2. Встановлення та зміна цільового призначення земельних ділянок	94
2.3. Способи захисту прав у справах зі спорів, що виникають із земельних відносин	106
Розділ 3. Право постійного користування земельною ділянкою	124
Розділ 4. Оренда землі	143
4.1. Укладення договору оренди землі	143
4.2. Поновлення договору оренди землі	156
4.3. Перехід права оренди землі (порядок застосування ст. 7 Закону України «Про оренду землі»)	183
4.4. Зміна умов договору оренди землі	195
4.5. Припинення та розірвання договору оренди землі	202
4.6. Визнання договору оренди землі недійсним	222
4.7. Орендна плата за землю	231
Розділ 5. Стягнення безпідставно збережених коштів у справах зі спорів, що виникають із земельних відносин (порядок застосування статті 1212 ЦК України)	245
Розділ 6. Земельні спори щодо захисту речових прав на чуже майно	255
6.1. Судова практика розгляду спорів про право користування чужою земельною ділянкою (сервітут)	255

6.2. Судова практика розгляду спорів про право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис).....	272
6.3. Судова практика розгляду спорів про право користування чужою земельною ділянкою для будівництва (суперфіцій).....	277
Розділ 7. Державна реєстрація речових прав на землю.....	282
Розділ 8. Земельні спори за участю фермерських господарств ...	321

Наукове видання

ЗЕМЕЛЬНІ СПОРИ: ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ВЕРХОВНОГО СУДУ

За період 2018–2021 років

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О.В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
Д. М. Алексєєв

Підписано до друку 05.10.2021 р. Формат 70x100^{1/16}
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 28,44.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, 223-15-30; (099) 607-97-62.

E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: www.alerta.kiev.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.